

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХХХVI, Брой 23

СОФИЯ, 1-15 декември 2025 г.

Цена 1 лв. / 0,50 €

Патриаршеска литургия в митрополитския храм „Св. Николай Мирликийски“

На 6 декември Негово Светейшество Софийският митрополит и Български патриарх Даниил отслужи божествена Литургия за празника на митрополитския храм „Св. Николай Мирликийски“ (ул. „Цар Калоян“ № 8) в съслужение с иконом Николай Нешков – председател на църковното настоятелство при храма и протодякон Иван Петков.

Песнопенията на утрения бяха изпълнени от храмовите псалти, а светата Литургия бе огласена от смесения храмов хор.

В края на богослужението Негово Светейшество произнесе слово за празника, в което отбеляза: „Днес празнуваме паметта на един велик светец на Православната църква – свети Николай Мирликийски Чудотворец. Живял в края на III – началото на IV век, съвременник на свети цар Константин, участвал в Първия вселенски събор; светец, прославен с безброй чудеса по време на своя земен живот и след него, по целия свят, във всяко време.

Документирано е чудо, свързано с избавлението на трима военачалници от

армията на свети Константин, невинно осъдени на смърт в гр. Мир от тамошните власти. Свети Николай ги избавил от тази несправедливост: спасява живота им, спасява и град Мир от глад, спасява толкова много хора от различни беди“.

Документирано е чудо, свързано с избавлението на трима военачалници от армията на свети Константин, невинно осъдени на смърт в гр. Мир от тамошните власти. Свети Николай ги избавил от тази несправедливост: спасява живота им, спасява и град Мир от глад, спасява толкова много хора от различни беди“.

На стр. 2

Празник на св. Николай Мирликийски Чудотворец в Пловдив

На 6 декември св. Църква прославя великия и дивен Божий угодник св. Николай архиепископ Мирликийски Чудотворец. По случай празника Негово Високопреосвещенство Пловдивският митрополит Николай възглави съборна архиерейска света Литургия в храм „Св. Николай Мирликийски Чудотворец“ в кв. „Христо Смирненски“ в Пловдив.

В съслужение с владиката бяха Високопреосвещеният митрополит на Хомс (Емеса) Григорий Абдула Хури от Антиохийската православна църква, Високопреосвещеният Доростолски митрополит Яков, Преосвещените епископи: Велички Сионий – игумен на Бачковската света обител, Драговитийски Василий – игумен на Троянската света обител, Белоградчишки Поликарп и Смолянски Висарион – викарии на Пловдивския митрополит, архим. Максим – епархийски духовен надзорник, архим. Партений от Антиохийската православна църква, архим. Петър – клирик на Пловдивска митрополия, архим. Евтимий, архим. Дамян – ефимерий на Духовата семинария, ставр. свещеноик. г-р Добромир Костов – ректор на ПДС и ПДА "Св. св. Кирил и Методий", ставр.

свещеноик. Тодор Хаджиев – протосингел при Пловдивска митрополия, ставр. свещеноик. Деян Стоенчев – духовен надзорник, ставр. свещеноик. Александър Величков от Софийска епархия, прот. Никола Янев – архиер. нам. на Асеновградска духовна околия, свещеноик. Николай Величков – архиер. нам. на Ивайловградска духовна околия, прот. Георги Аврамов – председател на храма, прот. Ангел Ангелов – духовен надзорник, храмовото духовенство, свещеници от града, митрополитският протодякон Илиян Александров, дякон Ангел Богданов – секретар на Пловдивска митрополия и дякон Калоян Миндеев.

На стр. 2

ОЩЕ В БРОЯ:

ПРАВОСЛАВИЕТО ПО СВЕТА

Градът на свети Николай

Стр. 6

Празник на БПЦО „Св. Амвросий Медиолански“ в Милано, Италия

Стр. 8

БПЦ ЗАД ГРАНИЦА

Венцеслав Събев: Когато вярваме в Бога, ние носим послание за мир и любов

Стр. 7

ИНТЕРВЮ

Митрополит Пахомий: Голяма Божия милост е за Вигинска епархия да пази частица от мощите на свети Николай Мирликийски

В началото на декември Православната църква чества празника на един от най-известните епископи, просияли с чудеса не само на Изток, но и на Запад. Свети Николай Чудотворец столетия привлича хиляди поклонници в Бари, Италия, където се пазят неговите свети мощи. През май месец 2025 г. Вигинска епархия посрещна мощи на светеца, които ще останат в митрополитската църква, носеща неговото име. За живота и делата на свети Николай, за почитта към светиците и колко днес са ни нужни чудесата и Божията милост, разговаряме с Вигинския митрополит Пахомий.

- Ваше Високопреосвещенство, на 6 декември Православната църква чества празника на св. Николай Мирликийски Чудотворец, но какво знаем за него и неговия живот?

- Св. Николай е един от най-големите светици, той е много обичан и особено почитан в православния свят, но не само там. Свързан е с много чудеса, които и днес се помнят и се честват с особени празници, които цели професионални гилдии също празнуват и имат свети Николай за

свой покровител. Всичко това е свързано с онази велика любов и вяра, които е имал св. Николай към Бога. Спомняме си за едно от най-известните чудеса, изпълнени с любов и мъдрост, проявени от него като духовник и като епископ към онова семейство – бащата с трите дъщери, които в своята безпътница се чудел как да постъпи. В мислите са му минавали и най-тежки неща - да отдаде своите деца на нечестиви деяния, но св. Николай, проявявайки

своята мъдрост, през нощта хвърлил три пъти жълтици в кесия през прозореца на това семейство и по този начин бащата първо омъжил едната си дъщеря, а след това втората и третата.

На стр. 4-5

НОВИНИ

Патриаршеска литургия в митрополитския храм „Св. Николай Мирликийски“

От стр. 1

„Този дар ние виждаме и днес, тоест, след повече от 1700 години след неговото успение – той не ни е оставил, чува молитвите ни и отговаря на тези, които го търсят от сърце и душа.“ – допълни в словото си патриарх Даниил и призова: „Нека да подражаваме на вярата на свети Николай, да не се поколебаваме в нея, да подражаваме на любовта му към Бога и хората. Ако той е имал пламенна молитва, ние нека поне да казваме молитвите сутрин и вечер, през деня да си спомняме за Бога; ако свети Николай е бил толкова безкористен, че щедро е дарявал всичко, което имал, без да мисли за себе си, то нека ние да споделяме от това, което имаме, с онези, които се нуждаят, за да

може добродетелта на милосърдието да очисти и нашите души. Ако той е бил толкова безстрашен, че е бил готов да страда и да бъде мъчен за Христа, то нека и ние да не се страхуваме в днешното общество да изповядаме вярата си!“.

На следващия ден, 7 декември, Българският патриарх Даниил възглави света Литургия в столичния храм „Св. Николай Мирликийски“, кв. „Връбница“, като съслужи с иконом Методи Корчев - председател на църковното настоятелство при храма, протоиерей Венцислав Тонев от храмовото духовенство, иконом Валентин Туларов, иконом Николай Пешов, протоиерей Димитър Кутлев, свещеник Стефан Игнатов и протодякон Иван Петков.

Михаил ТАСКОВ

Никулген в Тутракан

На 6 декември 2025 г. Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Наум възглави празничната света Литургия в тутраканския храм „Свети Николай Мирликийски“. Съслужиха му ст. ик. Илия Тонков, архиерейски наместник, и духовници от околията. За благословение на местните християни владиката донесе в храма мощехранителница с частица от мощите на свети Николай, която ще остане за постоянно съхранение в Тутракан.

Русенска митрополия

Празник на св. Николай Мирликийски Чудотворец в Пловдив

От стр. 1

Литургичните песнопения изпълни митрополитският хор „Св. ап. Ерм“ с диригент протопсалт Георги Радев.

На богослужбата присъстваха кметът на Пловдив г-н Костадин Димитров, председателят на Общинския съвет г-н Атанас Узунов, военният представител на България в НАТО и ЕС ген.-лейт. Явор Матеев със съпругата си г-жа Невяна Митева, Негово Превъзходителство посланикът на Р България в Обединените арабски емирства г-н Иван Йорданов, Негово Превъзходителство посланикът на Кипър в България г-н Хараламбос Кафкаридис, архонтът на Вселенската патриаршия г-н Борис Гюров и съпругата му г-жа Юлианна Гюрова, областният управител на Пловдивска област проф. Христина Янчева, кметът на Хасково г-н Станислав Дечев, г-н Радомир Чолаков – зам.-председател на КЗК, изпълнителният директор на УМБАЛ „Св. Георги“ проф. г-р Карен Джамбазов, г-н Борис Калибацев, г-н Вакрил Запрянов и г-жа Татяна Томова – ктитори на храмове, бившият кмет на Пловдив г-н Здравко Димитров, бившият областен управител г-н Тодор Петков, архиерейските наместници от Пловдивска епархия, братя и сестри от светите обители, държавни и общински служители, общественици и десетки боголюбиви миряни.

Много от тях бяха дошли с цветя, предназначени за многообичния им архиастир. Те отправиха молитви с едно сърце и уста към Всемилостивия Бог и Мирликийския Чудотворец, просейки неговото застъпничество и закрила.

В храма до украсената икона на св. Николай бе поставена мощехранителница с неговите благодатни и чудотворни мощи и мнозина се поклониха на светинята с вяра и благоговение.

В края на св. Литургия архим. Максим прочете поздравителен адрес от Българския патриарх и Софийски митрополит Даниил до Пловдивския митрополит Николай, в който се казва: „В деня, когато в светата Църква празнуваме паметта на Вашия небесен покровител св. Николай Мирликийски Чудотворец, приемаме нашия братски поздрав и благопожелание за

здраве и благодатни сили в делото на служението Ви като Кириарх на богохранимата Пловдивска епархия. Нека това служение бъде винаги изпълнено с удовлетворение и радост, като плод на Вашите архиастирски трудове на благовестник на Христовия мир, та всякога да Ви съпътстват любовта и доверието на поверените Ви от Бога клир и паство, както и на събратията митрополити от Св. Синод на Православната ни църква“.

Викарният еп. Поликарп се обърна с приветствено слово към именика митрополит Николай и му поднесе архиерейски двойник – енголпие и кръст, от името на Епархийския съвет, архиерейските наместници, освещения клир, монашествващите, митрополитския хор „Св. ап. Ерм“, екипа на ППТВ и служителите при администрацията на св. митрополия.

Отец-ректорът на Пловдивската духовна семинария и Пловдивската духовна академия „Св. св. Кирил и Методий“ г-р Добромир Костов поздравя владиката от името на преподавателите, студентите и учениците на духовната школа.

С искрено вънление архиастирът на Пловдивската епархия благодари за пожеланията и поздравя всички за празника, като се обърна с въдъхновено слово за живота и служението на св. Николай. Владиката прие множество цветя и пожелания за имения си ден, благослови хората в храма и честити празника, пожелавайки св. Николай винаги да бди над тях с молитва и застъпничество и през трудни, и през радостни моменти.

Митрополит Николай благодари и на митрополита на най-пострадалия от Войната в Сирия град – Хомс (Емеса), Григорий Абдула Хури от Антиохийската православна църква, за съслужението му в св. Литургия и добави: „Ние ви съчувстваме, ние плачем с вас. Тази война разкъсва сърцата ни, защото се води в душите ни. Ние се покланяме пред търпението, мъжеството и вярата ви“.

Духовното тържество завърши с многолетствие, провъзгласено от митрополитския протодякон Илиян Александров.

Пловдивска света митрополия

НОВИНИ

Архиерейски богослужения за празника на св. Николай Мирликийски Чудотворец

На **5 декември**, в навечерието на празника на великия Божий угодник св. Николай Мирликийски Чудотворец, Високопреосвещеният Ловчански митрополит Гавриил отслужи празнична вечерня с петохлебие в посветения на светеца параклис в гр. Етрополе. На архиерея съслужиха ст. ик. Огнян Георгиев, свещ. Христо Нинов и дякон Андроник Попов, а на клира бяха ст. ик. Емил Якимов и свещеноиконом Борис Анев. Владика Гавриил произнесе архипастирско слово за празника и раздаде на християните иконки.

На следващата сутрин, **6 декември**, празничната св. Литургия беше в красивия храм „Св. Николай Мирликийски“ в с. Гумощник. Богослужението

беше възглавено от митрополит Гавриил в съслужение с архиепископският намесник на Троянска духовна околия прот. Войден Божков, свещ. Теодор Нанков – председател на църковното настоятелство и дякон Андроник Попов.

Архиерейът честити празника и произнесе проповед, като изтъкна, че много са чудесата, които стават от древност до наши дни по молитвите на св. Николай Чудотворец, поради което той е един от най-почитаните светци. В края на богослужението владика Гавриил раздаде иконки на вярващия народ.

Ловчанска света митрополия

Никулден - празник на Бургас

Авторската икона на свети Николай Чудотворец, украсила празничния ден по повод патронния празник на град Бургас, е дело на младия иконописец Георги Танев от Сливен. Творбата е неговата дипломна работа, с която тази година завърши Националната художествена гимназия „Димитър Добровиц“ – Сливен. В момента Танев е първокурсник във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, специалност „Стенопис“.

Иконата бе поставена за поклонение в храма по време на архиерейската св. Литургия в бургаския квартал „Меден рудник“. Тя бе изнесена и на молебена, както и на заупокойната молитва край морето, събирайки поклонението, благоговението и молитвите на множеството вярващи.

Столичният храм-подворие „Св. Николай“ отбелязва своя празник

На **6 декември**, когато чествахме паметта на св. Николай Мирликийски Чудотворец, в едноименния храм-подворие на Московската патриаршия у нас, с благословението на Негово Светейшество Софийския митрополит и Български патриарх Даниил, празничната св. Литургия възглави неговият първи викарий Преосвещеният Браницки еп. Йоан. Заедно с него съслужиха председателят на храма прот. Владимир Тишчук, духовният надзорник ставр. ик. Кирил Дидов, ставр. ик. Йоан Чикалов, ик. Йоан Куков, прот. Алексей Максименюк, прот. Димитър Тухчиев, свещ. Серафим Желев, дяконите Александър Морозов и Димитър Стефанов.

На богослужението присъстваха и Елеонора Митрофанова, посланик на Руската федерация в България.

По време на свещеническото причастяване о. Серафим отправя проповед в чест на св. Николай, като обърна внимание върху почитта към светия отец от всички православни народи.

Мнозинството от християните пристъпиха да приемат Тялото и Кръвта Христови.

В словото си за св. Николай еп. Йоан подчерта: „В този свят, в който съревнованието и съперничеството е издигнато като норма за успяване, идеята за кротостта сякаш стои в периферията. Но кротостта е външен израз на онова, което се намира дълбоко в човешкото сърце – смирение пред Бога, пред Божествения промисъл, пред хората. Тези добродетели, които светият Божи угодник е придобил в земния си път, му дарували такава благодат, че той още приживе извършвал множество чудеса, извършва и след смъртта си, и до ден днешен“. Владиката поздрави духовенството, енорията и всички присъстващи, като им преподаде и благословението на патриарх Даниил.

От името на църковното настоятелство о. Владимир благодари на епископа за молитвите и чрез него - на първоиерарха на БПЦ, като призова за молитвено единство на всички православни християни.

След Литургията в криптата на храма еп. Йоан отслужи и молебен пред гроба на св. Серафим Софийски Чудотворец.

Пламен МИХАЙЛОВ

На празника на свети Николай Мирликийски Сливенска митрополия продължи своята благотворителна инициатива в подкрепа на многодетни семейства.

След празничната архиерейска св. Литургия в храм „Св. Николай Чудотворец“ в Меден рудник, Негово Високопреосвещенство митрополит Арсений връчи материална помощ и подаръци на две многодетни семейства от Бургас. Епархийската премия бе присъдена на сем. Радеви и сем. Пееви в знак на признателност към тяхната отдаденост, трудолюбие и любов в грижата за техните деца.

Инициативата се осъществи със съдействието на общинската и областната администрация. Кметът на Бургас и областният управител изразиха готовност за бъдещо сътрудничество със Сливенска митрополия в подкрепа на християнските семейства и децата в епархията.

Сливенска света митрополия

ИНТЕРВЮ

Митрополит Пахомий: Голяма Божия милост е за Видинска епархия да пази частица от мощите на свети Николай Мирликийски

От стр. 1

Така те създали благочестиви семейства, а бащата, в желанието си да разбере кой е неговият благодетел, посред нощ го проследил и видял, че всъщност благодеянието е извършено от св. Николай Мирликийски Чудотворец. Това е един от най-известните и велики, според мен, случаи от неговия живот. Разбира се, има и други дивни събития, като например, когато пътувал към светите земи, възкресява един от моряците, който паднал от мачтата. Спасявал е хора, които са били наказани неправилно, били обвинени, наклеветени, че си извършили престъпления. Той се застъпил за тях. Много, много са чудесата, които св. Николай извършва и продължава да върши. Той духовно подражавал и вървял по стъпките на нашия Господ Исус Христос с мъдрост, със смирение, с кротост и с любов към човешкия род.

Не може да пропуснем и случая на неговата ревност, когато пристъпвал на Първия Вселенски събор, свикан от император Константин през 325 г. в Никея. Той се изправил срещу Арий и срещу неговото лъжеучение. Възмутен от богохулството, ударил плесница на Арий. След това бил наказан, забранили му да свещенодейства, но се явила Света Богородица и сама връща омофора на св. Николай.

Това са велики събития и те ни показват какво представлява тази личност, на която още от 3-4 век, та до наши дни се отдава почит и към която хората питаят такава силна любов към него. Неговото призвание било още от детинство да служи на Бога, да се кръсти, да върви със своя вуичо, който също бил епископ и да може да се посвети на истинския християнски живот и да достигне - първо степенна на епископското служение и след това до най-великото нещо, което сам Господ извършва – да бъде причислен сред светите.

- В едно от песнопенията, които са посветени св. Николай, той се нарича

пристанище на вярата. Как неговият образ и той самият се превръщат в пристанище на вярата за нас днес, хората от двadesет и първи век?

- Когато четем житията на светите, често възвръщаме на техния начин на живот и желаем и ние по този начин да живеем. Това е исторически опит на това, което четем. Ние, като православни християни, обаче, имаме и своя личен духовен опит. Тогава, когато прибъгваме към светите, към тяхното молитвено застъпничество, което остава най-висшата ни връзка със светите – това не остава нещо абстрактно. Нашият личен опит е в това да застанем пред иконата на св. Николай Мирликийски Чудотворец, при неговите мощи, да се помолим за своите нужди, особено за това, което духовно имаме потребност, да получим от него и да имаме живия личен опит за това. Да знаем, че светите са живи, че те предстоят пред лицето на Бога, слушат нашите молитви тогава, когато са истински, тогава, когато молитвите ни са полезни за нас, за нашето общество, за нашите души, за нашето духовно възрастване - и ги изпълняват. Тогава дори ангел да слезе от небето, не може да отрече това, което

ята завинаги. Разкажете ни повече за това как се случи въобще приемането на мощите на св. Николай, пък и за самия образ и почитането на светеца в града.

- Където има големи водни източници - морета или реки - там е особено голяма почита към св. Николай. По-горе споменахме за чудото с възкресяването на един моряк, това превръща свети Николай в закрилник на всички мореплаватели. Тук, покрай река Дунав, е особено голяма почитта към него. Във Видинска епархия има много храмове, посветени на светеца.

Почитта е много голяма, любовта на хората е много голяма. Нашият митрополитски храм е също посветен на св. Николай Мирликийски Чудотворец. Храмът е построен от Видинския митрополит Неофит. Той построява и сградата на митрополията, както и епархийското училище, което и в момента работи. Строенят на митрополитската катедрала започва през 1926, а през 1930 година е завършен. Неслучайно храмът е посветен на свети Николай, който е много обичан, почитан от всички местни жители, но както ви казах, и от цялата епархия, особено тези градове и села покрай река Дунав.

Голяма е милостта на св. Николай към нас, защото благоволу да гоиде в нашия град и неговите мощи да се покаят в нашия храм, посветен на него. Това е начинание, което е предприето много хора приемат нещата като приказка, като нещо, което може да не е истина, може да е преувеличено. Но когато някой в своите изпитания и трудности помоли св. Николай и светият епископ се застъпи за него, и това нещо е полезно за душата на човека, тогава наистина човекът е доведен до пристанището на спасението на своята душа.

- Видинската света митрополия и епархията е свързана със св. Николай. Митрополитската катедрала в града носи неговото име, а пък през май месец 2025 година посрещнахте неговите мощи, които ще останат в епархи-

ра и под закрилата на св. Николай Мирликийски Чудотворец. Всеки, който има нужда, може да гоиде, да влезне в храма и да се поклони. Знаем колко много хора имат нужда да видят път, за да отидат до Бари, Италия и да се поклонят на мощите му там, където те се покаят. А ние ги имаме тук, в града, и за нас е голяма радост.

Всеки четвъртък вечерно време извършваме канон към св. Николай, пред неговите свети мощи. Този, който има възможност, може да гоиде и да се помоли на светията за онова, което му е необходимо за себе си и за своето семейство, за близките и св. Николай ще съдейства, ще ходатайства за всички нужди на нашите близки хора.

- И накрая на нашия разговор. Наричаме неслучайно свети Николай чудотворец, но защо имаме такава голяма нужда от чудо в своя живот?

- Спомяна си един разказ от живота на свети Яков Цаликус, който пътувал в автобус. По едно време, докато пътували, автобусът се развалил и трябвало да спре, оказало се, че до мястото, където бил спрял автобусът, имало чудотворна икона, която била мироточива. Всички хора решили докато майсторите поправят автобуса, те да отидат да се поклонят на иконата. Отецът обаче останал в превозното средство. Върнали се хората и започнали да роптаят срещу него, да го критикуват защо не слезъл и не отишъл да се поклони. Свети Яков кротко се обърнал към тях и ги попитал защо са отишли да се покло-

нят на иконата – от лобов и вяра, или защото искали да видят чудо. „Нямахте вяра в себе си, имяхте съмнение, отидохте да видите и да се уверите“, казал им той. „Аз вярвам, че Света Богородица е чудотворна. Аз вярвам, че нейната икона е мироточива и нямам нужда от това свидетелство. Слабата вяра е тази, която има нужда от свидетелство и иска да види такава“, казал още свети Яков.

Поради тази наша слаба вяра ние имаме нужда от тези чудотворства. Господ ни казва в Евангелието, че още преди да сме поускали нещо, Той знае какво ни е необходимо и ни го дава. Но същевременно Той ни е научил и как да се молим. Не трябва да смятаме, че само да стоим в църквата, пред запалената свещичка или пък на богослужението, без да участваме вътрешно с душата си.

Трябва да променим живота си, трябва да заживеем в благочестие и да оставим всичко греховно: злобата, ненавистта, малодушието, леността, гнева, празнословие, блудството, чревоугодие - всички тези неща, които ни отделят от Бога. Трябва да се стремим към добродетелите - на целомъдрието, на настъжанието и най-вече на любовта, защото знаем, че на тези две заповеди - любовта към ближния и любовта към Бога, се крепи целият закон. Към това сме призвани.

Интервюто взе:
Ангела КАРАДАКОВ

НОВИНИ

Видин за първи път посрещна деня на св. Николай с мощи на светеца

6 декември 2025 г. Църквата почита паметта на Св. Николай, архиеп. Мирликийски, Чудотворец (Никуден). Във Видин празникът беше тържествено отбелязан със света Литургия, възглавена от Негово Високопреосвещенство Видинският митрополит Пахомий в митрополитския храм “Св. Николай Чудотворец”.

В съслужение с него бяха Мелнишкият епископ Герасим - главен секретар на Св. Синод на БПЦ-БП, протосингелът на митрополията и председател на храма Негово Високопреподобие архим. Йоаким, Негово Високопреподобие архим. Никодим - духовен надзорник на епархията, Техни Високопреподобия архим. Яков - игумен на Раковишкия манастир “Св. Троица”, архим. Самуил - председател на храм “Св. Вмчк Димитър Солунски” в гр. Видин, архим. Аверкий, свещеници от храмовото духовенство и епархията, дяконите Виден Виденов и Василий Панаиотов.

Богослужението украсиха с песнопения ученици от Софийската духовна семинария “Св. Йоан Рилски” и певци от Видинска епархия.

По време на службата беше ръкоположен в дяконски чин монах Михаил, брат на Добриндолския манастир “Св. Троица”. Храмът беше огласен от възгласа “Достоен!”, а новият свещенослужител взе участие в продължилото богослужение и се причасти в олтар заедно със свещениците и дяконите.

В преизпълнения храм вярващият народ се поклати пред частицата от мощите на Св. Николай и отправи молитви за неговото застъпничество.

След богослужението по традиция бяха запалени светлините на сребърното кандило-кораб, изработено от видински майстори през 19 в. Представители на общинската власт, бизнеса и църковното настоятелство взеха участие в запалването му.

Празникът продължи с лития с частицата от мощите на светеца, предводжана с иконата на Св. Николай, която стигна до бреговете на река Дунав, където беше извършен молебен.

Служители на Гранична полиция пренесоха иконата на Чудотвореца в реката за освещаване на водите й, а цветни венци бяха хвърлени в памет на починалите моряци и рибари. Иконата на светеца беше съпроводена под звучите на духовия оркестър до централния понтон на река Дунав.

Денят завърши с благословението на рибни ястия, раздадени на миряни от града и гости.

Тържествата бяха организирани съвместно от Видинска митрополия, фондация „Усмихни се с нас“ и пристанище Видин с подкрепата на Общината, сдружение „Бдиници“ и фолклорна студия „Северняци“.

По молитвите на Пресвета Богородица, на Св. Николай Мирликийски Чудотворец и на всички светии, Господи Исусе Христе Боже наш, помилуй нас. Амин!

Видинска митрополия

ПРАВОСЛАВИЕТО ПО СВЕТА

Градът на свети Николай

Базиликата „Св. Николай“ в Бари

През 1087 година благородници и търговци предприемат пътуване от италианския град Бари до град Мир в Ликия, за да вземат със себе си свети́ня, която ще промени образа на града им и ще го превърне в поклоннически център векове след това.

Седемстотин години преди тези събития в град Мир светителства един от най-известните днес светии не само в Православната църква, но и в Римокатолическата – св. Николай, епископ Мирликийски. Той ръководи своето паство през IV век и когато се престава пред Бога, е погребан в своя престолен град.

На 26 август 1071 година византийският император Роман IV Диоген воюва с Мохамед бен Дауд, наричан Алп Арслан (от тюркски „Смел лъв“) при Манцикерт. При битката византийската армия претърпява поражение, а императорът е пленен. Настървени от победата над византийската армия, селджуците предприемат нападения и набези сред местните жители - най-вече в района на Ликия и град Мир, където се пазят мощите на свети Николай.

Едно предание разказва, че християните - не само в района на Мир, но и в цялата империя и дори на Запад - щом чули за осквернението на свети́нята, възнегодували срещу трагичните събития. Търговци на зърно, които пътували от Бари към Антиохия, решили да вземат мощите на свети Николай със себе си и да ги положат в своя град. По това време, заради нападенията на селджуците, местните се криели из околните планини и градът бил почти празен.

В храма, където се пазели мощите на светителя, четирима монаси стояли на своя пост. Според един разказ за пренасянето на мощите, монасите показали къде точно пазят свети́нята, но се усъмнили от любопитството на търговците, като направо ги попитали да не би да са решили да вземат мощите със себе си. Монасите смело заявили: „Ако това е вашата цел, тогава нека ви бъде ясно, че преговаряте с непоколебими мъже, дори това да означава нашата смърт“. Търговците се опитали по различни начини да вземат свети́нята, дори употребили

сила. Анонимен летописец споменава за случая, като казва: „Жителите на града научили за всичко, което се случило, от освободените монаси. Затова те се отправили в група, множество мъже и жени, към пристанището, всички изпълнени и обременени от мъка. И плакали за себе си и за своите деца, че се лишават от такова голямо благословение... След това добавили към съзвите си ридания и стенойки, казвали: „Дайте ни нашия покровител и защитник, който с цялото си внимание ни защити от видимите и невидими наши врагове“.

Въпреки молбите на местните жители мощите на светеца били пренесени в град Бари. Същият анонимен летописец споменава, че мо-

течение на времето той бил възприет от всички църкви както на Изток, така и на Запад.

Деветстотин години след тези събития градът, в който почти хилядолетие се пази и почита свети Николай, е осеян с икони и образи на светеца, а малки параклисчета надничат изпод старите тераси и тунели из старата част на Бари. Днес градът е не просто туристическа дестинация, обслужвана от нискотарифни авиокомпани, но и място, запазило богата история на италианската култура не само с красивата си архитектура, но и със светините си, център на християнско поклонничество, особено усилило се през първите десетилетия на XXI век.

Гробът на св. Николай в Бари

щите на светеца били посрещнати с голяма радост от жителите на Бари. От пристанището с лития светите мощи били пренесени в храма, където и днес се покаят. Пренеслите свети́нята казват на своите съграждани, че са дали обет на свети Николай да построят великолепен олтар, където да бъдат положени неговите свети мощи.

Пренасянето на светите мощи на св. Николай се обособило и като отделен летен празник на светеца - 9 май, като в самото начало само жителите на града го отбелязвали, но с

Мощите на свети Николай се пазят в специална базилика, построена в периода от 1087 до 1197 година. Криптата, където е положена свети́нята, е осветена от папа Урбан II през октомври 1089 г., а самият храм е официално осветен през XII век. През вековете църквата се превръща в популярно място за поклонение и молитва пред великия чудотворец, като не едно са засвидетелстваните чудеса - след отправена молитва към свети Николай. Ето защо много поклонници пътували до Бари, за да почетат светеца от град Мир, чиито свети мощи

продължили да благоухаят и в новопостроената църква. През всички тези столетия, та до наши дни вярващите, които посещават свети Николай, се молят за неговото покровителство и застъпничество, като се помазват с мирото от неговите мощи. През 1966 година от едната страна на криптата до мощите на светеца е създаден и православен параклис, за да могат поклонниците от православните страни да се причастяват и да се молят на свети Николай. Монасите доминиканци, които управляват църквата, виждат свети Николай като светец обединител на християните.

В столетията назад се води дълъг спор между жителите на Бари и тези на Венеция, защото и двата града претендирали за това, че притежават мощите на светеца. Спорът приключва през XX век, когато през 1953 г. гробницата на свети Николай в Бари е отворена за италианския антрополог Луиджи Мартино, който изследвал мощите на свети Николай. Той успял да изследва и мощите във Венеция, но чак през 1992 г. В заключение Мартино установил, че във Венеция се съхраняват части от мощите на св. Николай, които липсват в Бари. Направеният ДНК анализ доказал, че мощите на свети Николай са абсолютно автентични. Вследствие на изследванията е потвърден и образът на светеца, който познаваме от рисуните през вековете икони и стенописи на св. Николай. Изследването на свети́нята показало, че епископът на град Мир е бил висок почти 170 см., бил е строг постник и е страдал от болести, свързани с дългото му пребиваване в затвора. Според Мартино свети Николай е починал на 70-80 годишна възраст.

Светителят и чудотворец Николай и днес продължава да привлича стотици хиляди поклонници в град Бари всяка година, които отиват до неговата крипта с вяра, молитва и покаяние и просят от него помощ и защита, а той, който е правило на вярата, образец на кротост, учител на въздържанието, винаги се моли за онези, които го призовават от чисто сърце.

Ангел КАРАДАКОВ

БПЦ ЗАД ГРАНИЦА

Венцеслав Събев: Когато вярваме в Бога, ние носим послание за мир и любов

При посещението ни на Българската православна църковна община „Рождество Богородично“ в Женева имаме удоволствието да се срещнем със сина на професор Тодор Събев - дългогодишен преподавател по църковна история в Софийската духовна семинария и в Духовната академия „Св. Климент Охридски“, по чийто учебник по църковна история съм учила по време на следването ми в БФ на СУ. През 1979 г. проф. Събев е избран за заместник-генерален секретар на Световния съвет на църквите, на който пост остава цели 14 години – едно наистина високо признание за българския богослов.

Неговият син Венцеслав Събев пристига със семейството си в Женева още като дете и живее там до днес. Какво го е съхранило като българин и православен християнин след повече от 45 години живот в мултинационална и мултирелигиозна Женева, кои са факторите, необходими за създаването и функционирането на загранична църковна община и какво дава тя на нашите сънародници – това бяха въпросите, около които се разгърна нашият разговор.

„Бях дете, като ме доведоха родителите тук. И благодарение на българското училище зад граница и на църковни инициативи през последните 40 години успях да съхраня и език, и духовност.“ – казва той и разказва, че в Женева винаги е имало едно ядро от десетина българи от различни поколения, според които не трябва да се гледа политическата конюнктура или икономическите възможности, а поне когато има голям празник, да има богослужение на български език. Водени от тази идея, те правят всичко по силите си, за да организират такива богослужения, макар и години наред това да не е структурирано и да няма нужната институционална форма.

Според Венцеслав Събев, важно условие за създаването на църковна община е да е налице нужната критична маса от заинтересовани хора, готови да вложат лично време и усилия в изграждането ѝ. Трябва да има ядро, определен брой хора, които ще участват активно и ще подкрепят инициативата, а това става възможно едва преди

десетина години, когато повече българи се установяват да живеят и работят в Женева и района. Той уточнява, че към днешна дата има вече от 3 000 до 3 500 души в Женева и района на Женева и дори ако едва 1% от тях идват на службите редовно, това ще са 35 души. А ако дойдат 10%, това вече ще са 350 души.

Вторият фактор за изграждането на българска православна църковна община зад граница е доброто сътрудничество с местното българско училище, където самите учителки винаги са имали симпатии към идеята Църквата да бъде допълнително средство, да се комуникира на български, да се говори за българския етнос, за вярата, за историята и българите да запазят своята идентичност и единство.

Третият фактор - българската дипломация, която в чужбина представя Българската държава и от която нашите сънародници очакват юридическа, някаква финансова и морална подкрепа при учредяването на организации си и при различни инициативи. А през годините посланиците се сменят и всеки от тях има по-голяма или по-малка духовна чувствителност и готовност да помага на процеса по структуриране на общността.

Четвъртият елемент са личните контакти, които българите, ангажирани в изграждането на новата църковна общност, имат с държавните власти в съответната държава и с другите църковни общности там, лични приятелски контакти, които са в помощ на организирането на църковния живот.

И най-важният фактор – духовникът, който е центърът, обединяващият фактор за една църковна общност и от неговата личност зависи дали ще съумее да събере и обедини нашите сънародници или не.

Г-н Събев отбелязва, че в Женева преди няколко години се случва тази синергия между Българската църква, в лицето на Западно- и Средноевропейската ни епархия, нужният брой хора, заинтересовани да изградят църковна общност, българското училище и постоянното представителство към ООН и от тяхната обща воля се сти-

га до реализацията на тази отдавна лелеяна идея. Въпреки трудностите и голямата ангажираност на хората, нещата потръгват и днес БПЦО „Рождество Богородично“ е факт. „Разбира се, не е винаги лесно. Има личностен елемент, хората имат и други ангажменти, някои започват след първите възникнали проблеми да се отказват, възникват спорове, тъй като, както и в България, много често и българите зад границата много лесно се делят и спорят, това е част от културата, от битието на българите в България или в чужбина, но важно е, че се изгради това ядро.

Мисля, че днес сме около 50-60 души, които редовно идват, които държат на общността и които се борят за нея.“ – казва Венцеслав Събев.

Като хора с особени заслуги за общността, той изтъква диригента на църковния хор Станислава Нанкова, която е диригент и на няколко хорова в Швейцария, а също и сегашния председател на църковното настоятелство Нели Цонева, която влага в църковното дело и енергията си, и всички контакти, които има, за да разшири тази общност. Като особеност на църковната общност в Женева, Венцеслав Събев отбелязва, че Женева е глобалният център на много важни международни организации, където се разглеждат целите на ООН за устойчиво развитие. Фактът, че Българската православна църква има юридическо присъствие там, е много важен. Когато тече диалог по определена тема: религиозно образование, социална помощ, превенция срещу насилие в детските години; по биоетични и други теми, с достъпа си до тези световни организации нашата църковна общност в Женева има възможност да следи тези обсъждания и да заяви позицията по съответните въпроси на БПЦ.

И въпреки че като съветник на някои неправителствени организации, университети и академични институции от Швейцария, от Близкия изток, от централна Азия, се занимава именно с диалог между институции, той подчертава: „Като говорим за диалог, не бива да забравяме, че институциите могат трудно да говорят, но

когато хората заговарят, душите се приобщават и хората се прегърнат и запяят заедно, се получават нещата“.

За Венцеслав Събев църковният живот в българските православни общности зад граница дават на нашите сънародници нещо, което никоя друга организация и общуване не може да даде - възможността да се молят заедно, заедно да участват в богослужения.

„Аз виждам в духовното общение между българите тази потребност да сме си заедно, да си се виждаме, но едно е да се видиш на кафе с приятел, а съвсем друго е да можете да се помолите заедно. Съвсем друга е енергията и съвсем друго е възпитанието, което даваме на децата си. Възможността да чуят тези молитви, да чуят тези песнопения, това го нямаме във всички тези международни сфери на общение, на диалог“ – казва Венцеслав Събев и бърза да поясни, че нашият език и писменост, нашата история и православната ни вяра ни сплотяват като българи, но същевременно ни оставят с отворени сърца към другите народи и култури:

„Аз лично винаги търся мостове, нещата, които ни свързват, а не елементите, които ни разделят.“ – казва той - „Всеки вярващ, каквато и да е неговата вяра, е посланик на доброто. Когато вярваме в Бог, ние носим послание за мир, за разбирателство, за приятелство, за любов. Това е силата, която имаме ние, вярващите. Оттам вече, да, Православието носи нещо друго, различно, което ние добавяме, но първото съобщение е за мир и любов“.

Александра КАРАМИХАЛЕВА

ПРАВОСЛАВИЕТО ПО СВЕТА

Празник на БПЦО „Св. Амвросий Медиолански“
в Милано, Италия

На 7 декември, неделя, Православната ни църква чества свети Амвросий, епископ Медиолански (дн. Милано), небесен покровител на Българската православна църковна община в Милано.

По повод празника на общината Негово Високопреосвещенство Западно- и Средноевропейският митрополит Антоний оглави празничната света Литургия в храм „Santa Maria Riparatrice“, който се ползва от българската православна общност в града на свети Амвросий. В съслужението взеха участие и ставр. ик. проф. д-р Иван Иванов – архиерейски наместник на Българската православна църква за цяла Италия и Малта, и свещеник на БПЦО „Св. Седмочисленици“, протоиерей Йордан Пашев – БПЦО „Св. Георги“ в Цюрих, както и протоиерей Васил Василев – свещеникът за БПЦО „Св. Амвросий Медиолански“ в Милано.

По време на причастния канон отец Васил се обърна към присъстващите с думите: „Вече 25 години Българската църковна община в Милано е стъп на българската общност и се грижи за съхраняването на културната идентичност и укрепването на общностните връзки. Благодарение на Негово Високопреосвещенство Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний, на духовниците преди мен в този храм и на тяхното служение, на настоятелите и дарителите, които въпреки всички трудности са успели да изградят и запазят българската църковна общност, нашата община става все по-силен привлекателен център за нашите сънародници тук.“

Благодарен съм за служението си тук през последните три години, за доброто сътрудничество с местните български институции и организации. В рамките на тези три години установихме редовни богослужения в храма, за българите и техните семейства е на разположение духовна и пасторска грижа за всички техни нужди в добро и зло. Успешно реализирахме ежегодни благотворителни инициативи в подкрепа на нуждаещи се сънародници. Българската църква имаше своя представител на всички важни културни и дипломатически събития, последното от които и особено вълнуващо бе откриването на паметник на Васил Левски в гр. Монца.

Със съмишленици в лицето на Генералното консулство, Българското училище и културните организации в областта, съпреживяхме заедно радостта от национални и християнски празници. Реализирахме три важни проекта, свързани със съхранение на българската идентичност, вяра и познание, с подкре-

пата на Министерство на образованието и Министерството на външните работи.

Създадохме интерактивен сайт на общността, който предоставя новини от региона и България, православни четива и информация за важни и културни събития. Създадохме и напълно безплатна библиотека, която непрекъснато се обогатява с православни и светски заглавия, която е напълно достъпна за всички българи.

С вярата, че който търси Бога винаги намира своя духовен пристан в лоно на Православната църква, ви поздравявам с днешния празник и се надявам нашата община да се укрепва и расте все повече!“

В своето слово за празника в края на св. Литургия митрополит Антоний, като припомни житието на светеца, каза: „Днес се прекланяме с колената на сърцето си пред именития отец на Църквата, епископа на Милано свети Амвросий. Божият благ промисъл благоволи именно той да стане небесен закрилник и молитвен застъпник пред Божия престол и за българската православна църковна община в Милано, която носи неговото име“. Митрополит Антоний припомни чудният избор на младия и все още некръстен епископ на Милано, който поради своята младост и духовна неопитност избягал от отреденото му служение и подчерта, че „никой от нас не може да избяга от отреденото му от Господа“. Митрополит Антоний нарече свети Амвросий Медиолански „мъдър, търпелив в своето епископско служение, непокланителен стъп на православната вяра срещу арианската ерес и истински любящ баща за своите пасомы“, който с твърдата си непоколебима вяра е истински пример за всеки от нас.

„Радостни и честити сме в годината, в която отбелязваме 25-годишнината от учредяването на Българската православна църковна община в Милано, да сме тук заедно в този благолепен храм“, каза архиепископът и изтъкна, че прекривайки прага на този параклис, предоставен ни от католическата общност, се чувстваме у дома, чувстваме се в нашата скъпа Родина. Защото отците тук произнасят молитви към Бога на български език и сеят Словото Божие в сърцата ни на разбираем роден език. Митрополит Антоний благодари на протоиерей Васил Василев за неговото постоянство и твърда вяра, който като истински апостол, далече от родината, изпълнява своето пасторско служение. Благодарни и на гостуващите отци професор Иван Иванов и отец Йордан Пашев.

Българската църковна община в гр. Милано, Италия, е основана през 2005 г. След двугодишно странстване по различни храмове, през 2007 г. получава от римокатолическата архиепископия на Милано за двугодишно ползване за своите религиозни потребности базиликата „Св. Мария Възстановителка“ (Santa Maria Riparatrice), която се намира на улица Sant' Antonio, 5 в гр. Милано.

По време на богослужения, за да добие нужния за православен храм вид, се използва подвижен иконостас, изработен от изкусния майстор - резбар Иван Новаков от Асеновград. Иконите в него са копия на творби на художника-иконописец Енчо Узунов от Троянско, който от много години работи и в Италия.

Свети Амвросий Медиолански (ок. 330 – 397) е един от четиримата велики отци на Западната църква. Като епископ отстоява чистотата на християнството и православната вяра срещу ереста на арианите. При неговото епископство в Милано са построени базиликата „Св. Амвросий“ и Апостолската базилика (днес – църква „Свети Назарий“).

Автор е на множество богословски трудове, сред които „Светият Дух“, „За тайнството на възплъщението Господне“, коментари върху Стария и Новия завет, 91 писма, химни, проповеди и др. Традицията му приписва така нареченото в негова чест „амвросианско пеене“.

Умира на 4 април 397 г. Мощите му се намират в базиликата „Св. Амвросий“ в Милано, редом с мощите на св. мъчениците Гервасий и Протасий, открити от св. Амвросий. Базиликата е построена върху гробница на раннохристиянски мъченици.

Александра КАРАМИХАЛЕВА

ЗАПОЧВА АБОНИРАНЕТО ЗА
„Църковен вестник“ – 2026 г.

1 година ..... 32 лв. / 16,00 €
6 месеца ..... 16 лв. / 8,00 €
3 месеца ..... 8 лв. / 4,00 €
ед. цена ..... 1 лв. / 0,50 €

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4
тел. 02/987-56-11 / в. 245
За абонамент: 02/980 30 16; 02/987-56-11 / в. 128
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Радослава Костадинова Младенова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!
Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.